

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-10C/29/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118215381
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Sedmohradský
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:1118215381.11

Uznesenie

Mestský súd Bratislava IV v spore žalobcu: E.. K. F., X.Ý. XX.XX.XXXX, L. P. X, XXX XX Ž., zastúpený Mgr. Tomáš Michnica, so sídlom Na priekope 13, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, v konaní o neplatnosť zmluvy

rozhodol:

- I. Súd konanie zastavuje.
- II. Žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 24.09.2018 domáhal určenia neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere č. XXXX/XX/XXX, ktorú uzatvoril dňa 26.09.2008 pôvodný žalovaný spoločnosť OTP Banka Slovensko, a.s., IČO: 31 318 916, so spoločnosťou RaS Slovakia, s.r.o. a určenia, že ako ručiteľ nie je povinný plniť záväzky z vyplývajúce z tejto zmluvy.

2. Podaním zo dňa 19.10.2018 žalobca rozšíril žalobný návrh tak, že sa navyše domáhal určenia neplatnosti zmlúv o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. XXXX/XX/XXX-ZZ-XX a XXXX/XX/XXX-ZZ-XX. Vo vzťahu k tejto časti žalobného návrhu súd uznesením č.k. 10C/29/2018-52 zo dňa 23.11.2018 v spojení s opravným uznesením č.k. 10C/29/2018-85 zo dňa 12.11.2020 konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil.

3. Žalobca v žalobe uviedol, že dňa 26.09.2008 došlo k uzatvoreniu zmluvy o splátkovom úvere č. XXXX/XX/XXX medzi spoločnosťou RaS Slovakia, s.r.o. ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom (ďalej aj ako „Zmluva o úvere“). Uviedol, že v rovnaký deň bola zároveň notárkou JUDr. Tatianou Schweighoferovou spísaná notárska zápisnica č. N 373/2008, Nz 40363/2008, ktorej súčasťou bola aj Zmluva o úvere. Znenie tejto zmluvy nesúhlasí s pôvodným znením, ktoré je súčasťou notárskej zápisnice. Žalovaný si Zmluvu o úvere svojvoľne opravil a podpísal. V článku II. Zabezpečenie úveru urobil opravu formou krížikov a podpísal bez toho, aby to oznámil spoločnosti RaS Slovakia, s.r.o., čo je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobcu o tom tiež neinformoval a žalobca to zistil až v roku 2018 pri kontrole dokladov, keď požiadal notárku o predloženie originálu. Svojvoľná oprava obsahu zmluvy sa podľa žalobcu prieči dobrým mravom. Rovnako zmena obsahu zmluvy mala byť urobená formou dohody účastníkov. Z vyššie uvedených dôvodov tak je podľa žalobcu Zmluva o úvere neplatná. Žalobca tiež uviedol, že vo vzťahu k tejto zmluve podpísal Ručiteľskú listinu č. XXXX/XX/XXX-RL-XX, ktorou žalobca ručil za plnenie povinností spoločnosti RaS Slovakia, s.r.o. zo Zmluvy o úvere.

4. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Uviedol, že rozhodnutiu súdu vo veci bráni prekážka veci rozhodnutej, nakoľko vo veci bolo už rozhodnuté v konaní pred Stálym rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie rozhodcovským rozsudkom sp. zn. II/2014-6902 zo dňa 23.03.2015 (ďalej aj „Rozhodcovský rozsudok“). Návrh na začatie tohto konania podal žalovaný, nakoľko dlžník zo

Zmluvy o úvere nehradil splátky úveru riadne a včas. V Rozhodcovskom rozsudku rozhodcovský súd uložil žalobcovi (v rozhodcovskom konaní v postavení žalovaného v 1. rade) a p. R. ako žalovanej v 2. rade povinnosť plniť za dlžníka, čím konajúci súd podľa žalovaného de facto posúdil aj platnosť Zmluvy o úvere. Tým podľa žalovaného vytvoril prekážku veci rozhodnutej.

5. Žalovaný taktiež namietal svoju pasívnu legitímáciu v spore, nakoľko na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 31.10.2017 postúpil všetky svoje pohľadávky zo Zmluvy o úvere na spoločnosť Thorpe recovery, družstvo, IČO: 46 662 324, čím na túto spoločnosť prešli podľa § 523 ods. 2 Občianskeho zákonníka všetky práva a povinnosti spojené s pohľadávkou. Žalovaný tak nie je v konaní pasívne legitímovaný. Žalovaný rovnako namietal aktívnu legitímáciu žalobcu, keďže zo Zmluvy o úvere žalobcovi nevyplývajú žiadne práva ani povinnosti, a žalobcovi v postavení ručiteľa v dôsledku absencie hmotnoprávných povinností zo Zmluvy o úvere nevzniká právo žalovať neplatnosť Zmluvy o úvere. Nakoniec žalovaný namietal nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu, keďže podľa žalovaného je určovací žaloba prípustná vtedy, ak znamená konečné vyriešenie sporného vzťahu, pričom rozhodnutím o platnosti alebo neplatnosti Zmluvy o úvere by k takémuto konečnému vyriešeniu sporných otázok nedošlo, a naďalej by existovala možnosť podať žalobu na plnenie.

6. K námietkam žalovaného žalobca uviedol, že spory z ohrozenia subjektívnych práv v zmysle čl. 1 CSP prejednáva nezávislý a nestranný súd, a keďže vo veci nebolo miestne a vecne príslušným súdom právoplatne rozhodnuté, tvrdenie o prekážke veci rozhodnutej pokladá žalobca za účelové. Žalovaný k tomuto vyjadreniu žalobcu uviedol, že žalobca nepoprel existenciu a platnosť rozhodcovskej doložky, ktorá v danom prípade založila právomoc rozhodcovského súdu. Žalobca následne uviedol odkazy na rozhodnutia všeobecných súdov nižších stupňov, podľa ktorých je dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských sporoch neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ak spotrebiteľovi táto doložka iba formálne umožňuje výber medzi rozhodcovským súdom a všeobecným súdom.

7. Keďže v priebehu konania došlo k zániku pôvodného žalovaného s právnym nástupcom, súd uznesením č.k. 10C/29/2018-143 zo dňa 16.05.2022 rozhodol o pokračovaní v konaní s novým žalovaným Československá obchodná banka, a.s.

8. Súd sa oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi a to najmä Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXX/XX/XXX zo dňa 26.09.2008 (č.l. 5 až 10) a dôkazmi z pripojeného spisu sp. zn. 23Cr/5/2015 vedeného vtedajším Okresným súdom Bratislava V - žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku zo dňa 05.06.2015 (č.l. 2 až 5 v pripojenom spise), rozhodcovský rozsudok sp. zn. II/2014-6902 zo dňa 23.03.2015 (č.l. 6 až 19) a rozsudok č.k. 23Cr/5/2015-212 zo dňa 21.01.2019.

9. Súd po oboznámení sa s predloženými listinnými dôkazmi dospel k záveru, že konanie je potrebné zastaviť, nakoľko pokračovaniu v konaní bráni prekážka veci rozhodnutej.

10. Podľa § 230 CSP „Ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.“ Podľa § 161 ods. 1 CSP „Ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť.“ Podľa § 161 ods. 2 CSP „Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.“

11. Podľa § 35 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZRK“) „Doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.“

12. Podľa § 137 CSP žalobou možno okrem iného požadovať, aby sa rozhodlo o a) splnení povinnosti alebo c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

13. V zmysle § 161 ods. 1 CSP súd aj bez návrhu počas celého konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť, t.j. tzv. procesné podmienky. Jednou z procesných podmienok je aj prekážka veci rozhodnutej v zmysle § 230 CSP (res iudicata). Ak je vo veci právoplatne rozhodnuté, nemožno ju prejednávať a rozhodovať znova. Ide o tzv. negatívnu procesnú podmienku. V danom prípade je hypotéza tejto právnej normy naplnená, nakoľko pokiaľ ide o platnosť Zmluvy o úvere, bolo o tejto právoplatne rozhodnuté Rozhodcovským rozsudkom. V zmysle § 35 ZRK platí, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky, ako právoplatné rozhodnutie

všeobecného súdu; Rozhodcovský rozsudok je tak potrebné pokladať za právoplatné rozhodnutie vo veci. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný v rovnakej veci, nakoľko išlo o rovnakých účastníkov konania a totožný predmet konania. V Rozhodcovskom rozsudku nebolo o platnosti Zmluvy o úvere rozhodnuté vo výroku rozhodnutia, nakoľko išlo o žalobu na plnenie, avšak z výroku o povinnosti žalovaného (ktorý je v konaní pred tunajším súdom v postavení žalobcu) plniť z ručiteľského záväzku je nepochybné, že rozhodcovský súd sa musel predbežne vysporiadať s otázkou platnosti Zmluvy o úvere, a túto vyhodnotiť ako platnú. Súd v tomto smere poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/100/01 zo dňa 28.05.2002 (R 110/2003), v ktorom Najvyšší súd SR uviedol, že právoplatný rozsudok o žalobe na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku veci rozhodnutej pre konanie o žalobe na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je, vychádzajúcej z rovnakého skutkového základu (z rovnakého skutku). Vo veci tak bolo právoplatne rozhodnuté. V prípade, ak by prichádzalo do úvahy akékoľvek ďalšie rozhodovanie o platnosti Zmluvy o úvere, došlo by zásadnému narušeniu princípu právnej istoty veriteľa z tejto zmluvy.

14. Pre úplnosť súd uvádza, že hoci by Rozhodcovský rozsudok pokladal za rozhodnutie tvoriace prekážku veci rozhodnutej aj v prípade, ak by sa toto rozhodnutie neopieralo výslovne o konštatovanie platnosti Zmluvy o úvere, a iba by takúto platnosť implikovalo, v danom prípade navyše platí, že rozhodcovský súd sa otázkou platnosti Zmluvy o úvere podrobne zaoberal na stranách 17 až 21 odôvodnenia a dospel k záveru, že Zmluva o úvere je platná.

15. Súd pri právnom posúdení žaloby vychádzal z názoru, že v prípade, ak je v konaní o splnení povinnosti podľa § 137 písm. a) CSP (alebo v analogickom konaní podľa ZRK) rozhodnuté o povinnosti plniť, a teda je implicitne rozhodnuté o platnosti spornej zmluvy, ktorej sa plnenie týka, pri následnom podaní určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. c) CSP je potrebné konanie o tejto žalobe zastaviť pre prekážku veci rozhodnutej. Keďže súd si je vedomý, že na túto otázku sú v právnej teórii rozdielne názory (pozri napr. Števček, M. in Števček, M. a kol., Civilný sporový poriadok, 2. vydanie. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2022, str. 934 alebo Gešková, K. in Vzťah určovacej žaloby a žaloby na plnenie, Súkromné právo 6/2022, str. 190 až 196), pre úplnosť uvádza, že aj keby v danom prípade nešlo o prekážku veci rozhodnutej, súd by konanie rovnako zastavil, a to pre absenciu ďalšej procesnej podmienky, ktorou je existencia naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení práva, vyžadovaného v zmysle § 137 písm. c) CSP. V situácii, ak už bolo právoplatne rozhodnuté, že strana je z určitej zmluvy povinná plniť, nemôže mať táto strana naliehavý právny záujem na určení neplatnosti takejto zmluvy. Naliehavý právny záujem strana má, ak je potrebné odstrániť neistotu v právnych vzťahoch - v danom prípade ale neexistuje stav právnej neistoty, nakoľko existuje rozhodcovským súdom judikovaná povinnosť dlžníka zo zmluvy (žalobcu v tomto konaní) plniť (aj) na základe platnej Zmluvy o úvere.

16. Pre úplnosť ešte súd k nepriamo vyjadrenej námietke žalobcu ohľadom neplatnosti rozhodcovskej doložky, na základe ktorej rozhodoval rozhodcovský súd, uvádza, že táto námietka je irelevantná. O prípadnej neplatnosti rozhodcovskej doložky mohol rozhodnúť buď rozhodcovský súd v rozhodcovskom konaní, alebo všeobecný súd v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku podľa § 40 a nasl. ZRK. Pokiaľ ide o rozhodcovský súd, tento sa k otázke svojej právomoci podrobne vyjadril na str. 4 až 11 Rozhodcovského rozsudku a prišiel k záveru, že jeho právomoc je daná. Pokiaľ ide o konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku, žalobca žalobu o jeho zrušení podal, pričom táto bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č.k. 23Cr/5/2015-212 zo dňa 21.01.2019 zamietnutá. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.08.2019. Súd tak v tomto konaní už nebol oprávnený posudzovať platnosť alebo neplatnosť rozhodcovskej doložky.

17. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd prvým výrokom tohto uznesenia konanie zastavil. Keďže súd konanie zastavil, ostatnými prostriedkami procesného útoku a procesnej obrany oboch strán sa ďalej nezaoberal.

18. Ak dôjde k zastaveniu konania, súd v zmysle § 262 ods. 1 CSP aj bez návrhu rozhodne o nároku na náhradu trov konania. Súd v takom prípade podľa § 256 ods. 1 CSP skúma procesnú zodpovednosť za zastavenie konania, nakoľko nárok na náhradu trov konania má strana, ktorá zastavenie konania nezavinila. V danom prípade zastavenie konania spôsobil žalobca, nakoľko podal žalobu vo veci, v ktorej existovala prekážka veci rozhodnutej, resp. na podaní ktorej nemal naliehavý právny záujem. Keďže však žalovanému v konaní podľa súdneho spisu žiadne trovy nevznikli, súd druhým výrokom tohto uznesenia nárok na náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava IV (§ 357 písm. a) a m) CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.